

Stichting Koopvaardijpersoneel 1940 -1945

aangesloten
bij het
veteranenplatform

Nieuwsbrief December 2025

Terugblik 2025

In december 2025 kijken we terug op een jaar vol hoogtepunten. Op 3 mei openden we de expositie Varen voor Vrijheid in het Katwijkse Museum, in het bijzijn van vele eregasten en nabestaanden. De volgende ochtend herdachten we de slachtoffers bij het monument De Boeg; nabestaanden van koopvaardijveteraan Pieter Vink, die speciaal uit de Verenigde Staten waren gekomen, legden namens onze stichting een krans. In Den Haag luisterden bestuursleden en nabestaanden naar de indrukwekkende toespraak van de heer Bosma, destijds voorzitter van de Tweede Kamer.

In september kwamen we weer bij De Boeg: ditmaal voor de onthulling van twee prachtige lessenaars. In hetzelfde weekend waren we in Londen aanwezig bij de herdenking van de Merchant Navy Day en legden we een krans. Een week later gingen we naar Ahoy voor de Nationale Taptoe; tijdens het veteranenmoment werd op passende en indringende wijze aandacht besteed aan de inzet van de Nederlandse koopvaardij tijdens de Tweede Wereldoorlog. Duizenden bezoekers ontdekten daarmee de onmisbare bijdrage van onze veteranen. Een van de hoogtepunten was de nieuwe koopvaardijmars 'Zij hielden koers!'. Vanuit de hand van de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK), viceadmiraal Boudewijn Boots ontving ik, als voorzitter, de partituur tijdens de show. Ook namen we dit jaar deel aan verschillende herdenkingen, kransleggingen en netwerkbijeenkomsten.

Ons bestuur is bovendien uitgebreid: Welmoed Bons is in september toegetreden. Door haar betekenisvolle werk over de Nederlandse koopvaardij tijdens de Tweede Wereldoorlog bij het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) is zij een bekend gezicht voor velen.

Expositie Varen voor Vrijheid

De expositie Varen voor Vrijheid is uitgegroeid tot een groot succes. We mochten vele eregasten ontvangen, waaronder demissionair minister van Defensie Ruben Brekelmans en demissionair minister van Infrastructuur en Waterstaat Robert Tie-man. Ook talrijke nabestaanden en belangstellenden bezochten de tentoonstelling. Zij gaven aan veel te hebben geleerd over het leven van hun familie op zee en over de rol van de Nederlandse koopvaardij tijdens de oorlog. Deze ontmoetingen bevestigen hoe waardevol het is om deze kennis over te dragen. De expositie is nog te zien tot 15 maart 2026 in het Katwijkse Museum.

Vooruitblik 2026

We starten het nieuwe jaar mooi. In samenwerking met het Nationaal Comité 4 en 5 mei is een prachtig stripverhaal gemaakt voor het 4 en 5 Mei Denkboek over zee-man Nico Hoogendam, die varende op het ms *Zaandam* werd aangevallen en 83 dagen op een vlot wist te overleven. De lancering van het Denkboek vindt plaats op 28 januari in de expositieruimte van Varen voor Vrijheid.

Nederland stond van september 2024 tot ver in 2025 stil bij 80 jaar vrijheid. Voor de koopvaardijzeelieden die in 1940 onder de vaarplicht werden gesteld, kwam die vrijheid echter later: voor hen eindigde de oorlogsplicht pas op 2 maart 1946. Hun cruciale, maar vaak onderbelichte bijdrage aan onze vrijheid verdient een eigen moment van nationale erkenning.

Daarom werkt onze stichting aan een Nationale herdenking en viering: “80 jaar einde vaarplicht – 80 jaar vrijheid voor de koopvaardij”.

De officiële start van dit programma gebeurt met een prachtig Vrijheidsconcert op 2 maart 2026, precies 80 jaar na het opheffen van de vaarplicht.

Aan dit bijzondere concert in de Nieuwe Kerk in Katwijk werken mee: de Marinierskapel der Koninklijke Marine o.l.v. majoor Erik van der Kolk, het Hervormd Gereformeerd Mannenkoor Eben-Haëzer o.l.v. Hugo van der Meij, sopraan Jacomina van der Plas, gastorganist Martin Mans.

Sprekers tijdens dit concert zijn de voorzitter van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, prof. dr. Wim van de Donk, en voorzitter van het Nationaal Veteranen Platform, luitenant Generaal b.d. Hans van Griensven.

De locatie ligt op korte loopafstand van onze expositie Varen voor Vrijheid in het Katwijkse Museum, waardoor herdenken, leren en vieren op deze dag samenkomen.

Volg de ontwikkelingen via onze website, nieuwsbrief, LinkedIn, Instagram en onze nieuwe Facebook-pagina Varen voor Vrijheid.

Het bestuur van Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945 wenst iedereen warme kerstdagen, een fijne jaarwisseling en een voorspoedig 2026 toe!

Nationale Taptoe

Dit jaar vormde de Nationale Taptoe een van de hoogtepunten. Het was de laatste editie in Rotterdam; vanaf nu vindt de Taptoe plaats in 's-Hertogenbosch. Het veteranenelement was bijzonder indrukwekkend, met speciale aandacht voor de koopvaardij. De show, het veteranenmoment en de prachtige nieuwe mars 'Zij hielden koers!' maakten diepe indruk op het publiek. De overhandiging van de partituur door de IGK aan onze voorzitter was een eervolle en onvergetelijke gebeurtenis.

Fotografie: Eefje Zoetemelk

Onthulling van de lessenaars in Rotterdam

Tijdens de Wereldhavendagen vond de onthulling van twee nieuwe lessenaars plaats: één ter versterking van monument De Boeg en één ter herinnering aan de Zeemanspot en het Nationaal Steunfonds, die tijdens de oorlogsjaren de zeemannsgezinnen financieel ondersteunden. Ger Sterk verichtte namens onze stichting de onthulling. In de loop van zijn leven interviewde hij talloze koopvaardijveteranen, waaronder onze oud-voorzitter Gerrit Winterswijk. Winterswijk gaf terecht kritiek op de periode waarin de directe omgeving van De Boeg tot recreatiestrand was geworden:

‘Ze zitten met hun blote kont tegen een monument dat onze slachtoffers herdenkt! In plaats daarvan zou men een plaquette moeten plaatsen die beschrijft waar het monument voor staat!’

Ger Sterk, die de woorden van Winterswijk had vereeuwigd, was voor onze stichting de aangewezen persoon om met de onthulling van de lessenaars de wens van oud-voorzitter Gerrit Winterswijk blijvend te verwezenlijken.

Mpowered-campagne

Tijdens het Maritime Award Gala werd de Mpowered-campagne gelanceerd - een sectorbrede imagocampagne die de kracht en relevantie van de maritieme sector voor heel Nederland onder de aandacht brengt. Onze stichting, die in 2023 de Maritime Achievement Award won voor het project Databank Koopvaardij, sluit naadloos aan bij deze missie. De inzet van de Nederlandse koopvaardij tijdens de Tweede Wereldoorlog vormt namelijk het fundament waarop de huidige maritieme sector is gebouwd.

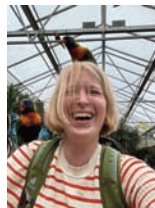

Internationale zichtbaarheid

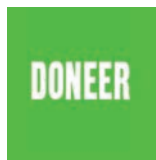
Onze website en databank zijn nu tweetalig (Nederlands en Engels). De scheepsdossiers worden nog vertaald; dit proces zal nog enige tijd duren. Dankzij ons groeiende internationale netwerk worden we steeds beter vanuit het buitenland gevonden. Ook nabestaanden van zeevarenden die na de oorlog niet terugkeerden naar Nederland, kunnen nu eenvoudig toegang krijgen tot de informatie over hun familiegeschiedenis.

Nieuw bestuurslid

We verwelkomen Welmoed Bons als nieuw bestuurslid. Welmoed werkt bij het NIMH en brengt veel ervaring met zich mee op het gebied van de Nederlandse koopvaardijgeschiedenis.

Donaties

Eer onze koopvaardijveteranen en help hun inzet en levend te houden

Wie ons dit jaar heeft gesteund, heeft gezien dat wij met uw gift bijzondere dingen mogelijk maken, zoals de expositie, deelname aan herdenkingen en kransleggingen, maar ook vertegenwoordiging bij

(inter)nationale evenementen. Helpt u ons ook komend jaar? Met uw bijdrage kunnen we in 2026 speciale aandacht vestigen op de viering van 80 jaar einde Vaarplicht (1946 – 2026). Hartelijk dank alvast voor uw vertrouwen en ondersteuning. Samen houden we hun verhalen levend.

Contact- en bankgegevens

Voorzitter	De heer H.A. Nijgh Tel. 06-15336311
Secretariaat	Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945 Sluisweg 66, 2225 XN Katwijk aan Zee.
Penningmeester	De heer J. van der Plas, 06-26980562 E-Mail: info@koopvaardijpersoneel40-45.nl
Website	www.koopvaardijpersoneel40-45.nl
Banknummer	NL 96 INGB 0005 3629 74
ANBI/RSIN/fisc. nr.	808543143
Ingeschreven in het handelsregister te Rotterdam onder nummer 24289132	

Onze nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar en wordt verstuurd naar alle bekende nabestaanden van veteranen en geïnteresseerden, inclusief zij die ons in het verleden hebben gesteund. We vinden het belangrijk om u op de hoogte te houden van onze activiteiten. Als stichting hebben we geen leden en daarom ook geen contributie. We streven ernaar onze activiteiten voor de veteranen voort te zetten en onze statutaire verplichting om de omgekomen opvarenden van de koopvaardij tijdens de Tweede Wereldoorlog te herdenken, na te komen. Als u onze nieuwsbrief niet langer wenst te ontvangen, kunt u contact opnemen met ons secretariaat. Uw steun helpt ons om ons werk voort te zetten. Als u onze inspanningen waardeert, overweeg dan alstublieft een donatie!